

Oblečení, které myslí na budoucnost. Eco-Clothing Collection

28.10.2025 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Představte si oděv, který v sobě propojuje vědu, inovativnost, design i maximální udržitelnost a ohleduplnost k přírodě v celém životním cyklu. To vše v sobě skloubila Eco-Clothing Collection - výsledek výzkumného projektu, na kterém rok pracovala Fakulta textilní TUL. Výsledky nyní mohou převzít zavedené oděvní firmy i start-upy.

Každý model vznikl jako unikátní fúze oděvního designu, vědy a umění. Na projektu spolupracovali designéři i technologičtí specialisté ze tří kateder Fakulty textilní (FT). Podařilo se tak skloubit výtvarné postupy s hlubokými znalostmi užitných vlastností materiálů a inovativních technologií. Kolekce, jež vznikala za podpory Technologické agentury ČR, měla světovou premiéru na přehlídce Budapest Central European Fashion Week SS26 a vzbudila velký zájem.

„Při přípravě Eco-Clothing Collection jsme se snažili najít nové formy vyjádření, materiálové přístupy a konstrukční řešení, které posouvají hranice současného oděvního designu k nadčasové udržitelnosti,“ popisuje hlavní cíl snažení celého týmu garantka projektu Zuzana Veselá z Katedry designu FT, Vedoucí pedagožka ateliéru Design oděvu a uznávaná oděvní designérka, jež působí i na mezinárodní scéně, je zároveň expertkou na udržitelný oděvní design. Na tvorbě oděvní kolekce se podíleli také Jana Drašarová, Eliška Látalová, Ondřej Ludín a tým studentů z Fakulty textilní.

Proč je kolekce ekologická?

Eco-Clothing Collection zahrnuje celou řadu principů, které přispívají k její udržitelnosti a dlouhé životnosti i psychologické hodnotě oděvu podporující jeho dlouhé nošení. Především jsou všechny části oděvů univerzální - mohou je nosit jak muži, tak ženy. Celá kolekce je zároveň variabilní, dá se libovolně kombinovat na bázi kapsulového šatníku. Univerzální velikost zase rozšiřuje možnosti použití a snižuje potřebu nových variant.

Kolekce je inovativní mimo jiné tím, že ji lze individualizovat prostřednictvím autorského konceptu Mikrodesignu. Spočívá v tom, že se jednotlivé kusy přizpůsobí potřebám nositele díky stahovacím a vázacím prvkům. Důležitou roli v této fázi sehrála designérka Eliška Látalová, která vnesla do výtvarných návrhů mikrodesignu emocionální a symbolický rozměr prostřednictvím autorských textů. Výsledkem je nejen esteticky výrazná kolekce, ale i hlubší interakce mezi oděvem a uživatelem.

Oděvy byly vytvořeny ve finálních dvou kolekcích - pestrobarevné a achromatické. Absence barvení v tomto případě snižuje spotřebu vody, chemikálií a energií.

Tvůrci pracovali s principy recyklace u pestrobarevné kolekce a to tak, že využívali existující tzv. deadstock materiály, které dostaly nový život díky přetisku autorským dezénem. Achromatické oděvy jsou vyrobeny jak z recyklovaného polyesteru, tak z přírodních materiálů s vysokou kvalitou a užitnými vlastnostmi - z evropské vlny nebo konopí. Jednotné materiály jednotlivých kusů oděvů jsou na konci své životnosti snadno recyklovatelné. Obě kolekce jsou zhotoveny ze stejných typů produktů - z triček, košil, vest, modulárního kaftanu, adaptivní bundy a kalhot.

Kolekce počítá také s principem cirkulárního modelu. Spočívá v tom, že oděv není jednorázovým produktem, ale otevřenou strukturou určenou k opakované proměně. Díky vysoké kvalitě oděvů

vtiskli designéři oděvům také dlouhou životnost. „*Nejde o žádnou rychlou módu,*“ podotýká Zuzana Veselá.

Během vývoje byly použity pokročilé přístupy. Pro vzorování textů na vázacích prvcích Mikrodesignu například designéři použili termochromní UV reaktivní pigmenty, které mění barvu v závislosti na okolním prostředí.

Problematika udržitelnosti celé kolekce se odrazila na použití různých přístupů ke konstrukci oděvů. Výrobky z pletenin vznikaly za použití experimentální metody Kinetic Garment Construction. Jedná se o novou metodu konstruování oděvů, která vychází z biomechaniky a pohybu lidského těla. Namísto striktního dodržování základních linií se tato metoda zaměřuje na dynamiku pohybu a interakci mezi tělem a materiálem, aby vytvořila oblečení s vyšší funkcí a novým designerským výrazem.

Designéři také použili Flat Pattern Making, což je tvorba oděvních střihů v dvourozměrné ploše. Oděvy byly navrženy tak, aby byly střihové bloky více vzájemně kompatibilní – to zase umožnilo vysokou adaptabilitu výrobků pro průmyslovou výrobu.

Tvůrci zároveň použili i Zero-Waste Design, který zajišťuje jak minimální odpad, tak širokou variabilitu výsledných modelů. „*Snažili jsme se nezatěžovat životní prostředí a využívali jsme odpad. Když jsme stříhali materiály, tvořili jsme z odpadů třeba vnitřní lemování švů,*“ dodává Zuzana Veselá.

„*Touto kolekcí promýšlíme oděv ne jako něco, co je jednou provždy hotové a nošené, ale jako otevřený proces, který se může neustále proměňovat a ožít,*“ říká Jana Drašarová, vedoucí katedry designu FT TUL.

Autoři kolekce zároveň upozorňují na to, že výstupy projektu mohou být úspěšně použity jak v průmyslovém měřítku, tak ve start-upových firmách.

Zájemci se s kolekcí mohou seznámit na výstavě v jablonecké Galerii N (5. – 19. prosince 2025, vernisáž proběhne 4. prosince od 17:00 hodin). Doprovodné texty popíší princip tvorby a všechny myšlenky tvůrců. Mohou tak pomoci změnit zažité uvažování v intencích rychloobrátkové módy. „*Byli bychom rádi, kdyby se nám podařilo nahlodat nebo přímo změnit i přemýšlení o módě a v přístupu k ní. Naše zdroje jsou omezené a rychloobrátková móda není udržitelná,*“ dodává Jana Drašarová.

Adam Pluhař

<https://tuni.tul.cz/a/obleceni-ktere-mysli-na-budoucnost-eco-clothing-collection-163706.html>